

HERVÉ LE TELLIER

AFVIGELSEN

Roman

Oversat af

François-Eric Grodin

Oversat efter : Hervé Le Tellier,

L'anomalie

© Éditions Gallimard, 2020

texte tekst

Og jeg, der siger, at I drømmer,
jeg drømmer selv.

ZHUANG ZI

Den sande pessimist ved, at det
allerede er for sent at være det.

Afvigelsen,

VICTØR MIESEL

I

Så sort som himlen
(marts-juni 2021)

Der findes noget forbløffende, der altid
overgår viden, intelligens og endda genia-
litet, og det er manglende forståelse.

Afvigelsen,
VICTØR MIESEL

BLAKE

At slå nogen ihjel er det mindste af det. Man er nødt til at observere, overvåge, tænke sig om, meget, og når tiden er inde, skal man udhule tomheden. Netop. Udhule tomheden. Sørge for at universet skrumper, så meget, at det bliver presset sammen i riffelløbet eller spidsen af kniven. Det er det hele. Ikke tvivle, ikke lade sig styre af vrede, vælge fremgangsmåden, handle systematisk. Det er noget, Blake kan, og han har kunnet det så længe, at han har glemt, hvornår han begyndte at kunne det. Derefter kommer resten af sig selv.

Blake lever af andres død. Ingen moralprædiken, tak. Hvis der skal snakkes etik, står han klar med statistik. For – og Blake beklager – når en sundhedsminister skærer ned i budgettet, afskaffer en scanner her og en læge der og en intensivafdeling et tredje sted, ved han udmærket godt, at han afkorter mange tusinde ukendte menneskers liv betragteligt. Ansvarlig, ikke skyldig, den gamle travet. Med Blake er det omvendt. Og under alle omstændigheder behøver han ikke forsvare sig, det rager ham en skid.

At slå ihjel er ikke et kald, det er en tilbøjelighed. En sindstilstand, kan man også sige. Blake er elleve og hedder ikke Blake. Han sidder ved siden af sin mor, i Peugeot'en, på en landevej i nærheden af Bordeaux. Farten er ikke høj, en hund går over vejen, sammenstødet slår dem nærmest ikke ud af kurs, moren skriger, bremses, for hårdt, køretøjet slingrer,

motoren går ud. Bliv inde i bilen, min skat, åh gud, du skal blive i bilen. Blake adlyder ikke, han følger efter sin mor. Det er en collie med grå pels, slaget har trykket brystkassen ind, blodet løber ud i rabatten, men den er ikke død, den klynker, det lyder som et spædbarn, der jamrer. Moren løber frem og tilbage, i panik, hun sætter sine hænder for Blakes øjne, hun fremstammer usammenhængende ord, hun vil ringe efter en ambulance. Jamen mor, det er en hund, det er bare en hund. Collien gisper på den krakelerede asfalt, den knuste, forvredne krop ligger i en underlig vinkel, rystelserne, der går gennem dens krop, bliver svagere og svagere, den er ved at dø for øjnene af Blake, og Blake betragter nysgerrigt, hvordan livet forlader dyret. Det er slut. Drengen simulerer lidt bedrøvelse, altså det, han forestiller sig, er bedrøvelse, så hans mor ikke skal blive bekymret, men han kan ikke mærke noget. Moren bliver stående, som lammet, foran det lille lig, Blake bliver utålmodig, han hiver hende i ærmet, Kom nu, mor, det nytter ikke noget at blive stående her, den er død, lad os nu bare køre, jeg kommer for sent til fodbold.

At slå ihjel er også kompetencer. Blake finder ud af, at han har alt det, der skal til, den dag hans onkel Charles tager ham med på jagt. Tre skud, tre harer, en slags talent. Han sigter hurtigt og præcist, han kan tilpasse dig de værste møgrifler og de mest elendigt justerede geværer. Pigerne hiver ham med til de omrejsende tivolier. Hey, vil du ikke nok, jeg vil gerne have giraffen, elefanten, Game Boy'en, ja, kom nu, en gang til! og Blake uddeler plysdyr og spil-konsoller, han er skydeteltenes skræk, indtil han beslutter sig for gøre sig i det diskrete. Blake er også glad for alt det, onkel Charles lærer ham, slagte rådyr, partere kaniner. Lad os straks slå en ting fast: Han finder ingen fornøjelse i at slå ihjel eller give et

såret dyr nådestødet. Han er ikke pervers. Nej, det han kan lide er den tekniske handling, den faste rutine, der vokser ud af gentagelsen.

Blake er tyve år, og under sit meget franske navn, Lipowski, Farsati eller Martin, er han elev på en hotelskole i en lille by i Alperne. Det er ikke i mangel af bedre, næ nej, han kunne have lavet hvad som helst, han kunne også godt lide elektronik og programmering, han var god til sprog, engelsk, for eksempel, i løbet af bare tre måneders praktikophold hos Lang's i London havde han lært at tale det nærmest uden accent. Men det, Blake foretrækker frem for alt andet, det er at lave mad og opleve de øjeblikke af intethed, når man laver en ret, tiden, der går uden hastværk, selv i køkkenets febrilske travlhed, de lange, rolige sekunder, der går med at se smørret smelte på panden, koge salatløgene ind, få en soufflé ti at hæve. Han kan lide duftene og krydderierne, han kan lide at skabe en komposition af farver og aromaer på en tallerken. Han kunne have været skolens dygtigste elev, men For fanden, altså, helt ærligt, Lipowski (eller Farsati eller Martin), det ville ikke skade, hvis du bare kunne være lidt mere venlig over for gæsterne. Det er et servicefag, hører du, Lipowski (eller Farsati eller Martin), et servicefag!

En aften, i en bar, fortæller en meget fuld mand ham, at han gerne vil have en anden slået ihjel. Det har han sikkert en god grund til, noget med arbejdet eller en kvinde, men det er Blake ligeglad med.

– Ville du gøre det for penge?

– Du er langt ude, svarer Blake. Virkelig langt ude.

– Jeg betaler dig for det. Meget.

Det beløb, han tilbyder, er med tre nuller. Blake morer sig.

– Nej. Laver du sjov?

Blake drikker, langsomt, giver sig meget god tid. Manden er sunket sammen på bardisken, han rusker i ham.

– Hør her, jeg kender en, der vil gøre det. For det dobbelte. Jeg har aldrig mødt ham. I morgen fortæller jeg dig, hvordan du kan få fat i ham, men bagefter vil jeg ikke høre om det mere, okay?

Det er den nat, Blake opfinder Blake. Til ære for William Blake, som han har læst, efter at have set *Den Røde Drage*, filmen med Anthony Hopkins, og fordi han havde været glad for et digt: "Med en pibende stemme, hjælpeløs, spæd / Sprang jeg ind i en verden farligt ny / Som en djævel der er skjult i en sky." Og så er Blake, black og lake, sort og sø, for sejt.

Næste morgen hoster en nordamerikansk server en mailadresse oprettet i en webcafé i Geneve og tilhørende en vis blake.mick.22, Blake køber en brugt bærbar kontant af en ukendt person, anskaffer sig en gammel Nokia og et taletidskort, et fotografiapparat og et teleobjektiv. Da udstyret er på plads, giver kokkeleven manden kontakten til denne 'Blake', "uden nogen garanti for, at adressen stadig er aktiv", og venter. Tre dage senere sender manden fra baren Blake en florumvunden mail, hvor man fornemmer, at han er mistænksom. Han udspørger. Leder efter sprækker. Af og til lader han en dag eller to gå mellem to mailudvekslinger. Blake taler om mål, logistik, leveringsfrist, og forsigtigheden ender med at overbevise ham. De bliver enige. Blake kræver halvdelen i forskud: Det er allerede fire nuller. Da manden pointerer, at han vil have det til at ligne "naturlige årsager", fordobler Blake beløbet og kræver at få en måned til det. Manden er nu overbevist om, at han har at gøre med en professionel, og accepterer alle betingelserne.

Det er Blakes første gang, og han konciperer. Han er i forvejen yderst omhyggelig, forsigtig og fantasifuld. Han har set så mange film. Det er helt vildt, så meget lejemordere skylder Hollywoods manuskriptforfattere. Lige fra starten af karrieren får han pengene for bestillingen og oplysningerne om kontrakten leveret i en plasticpose, som bliver efterladt et sted, som han har bestemt, en bus, en fastfood-restaurant, en byggeplads, en skraldespand, en park. Han undgår steder, der ligger for isoleret, hvor han ville påkalde sig opmærksomhed, og alt for offentlige steder, hvor han ikke selv ville kunne udpege nogen. Han ankommer flere timer i forvejen og overvåger området. Han går med handsker, hætte, hat, briller, han farver håret, lærer at påsætte falsk hår, huler sine kinder, puster dem op, han har et væld af nummerplader fra alle mulige lande. Med tiden lærer Blake at kaste med kniv, *half-spin* eller *full-spin* alt efter afstanden, at fremstille en bombe, at udvinde ikke-påviselig gift fra gopler, han lærer at samle og adskille en Browning 9 mm og en Glock 43 på få sekunder, han modtager sin betaling og køber sine våben i bitcoins, kryptovalutaen, som ikke kan spores. Han får sig en hjemmeside på det dybe net, og darknet bliver let som en leg for ham. For der er hjælpevideoer overalt på nettet. Man skal bare lede.

Hans mål er altså en mand, i halvtredserne, Blake får et fotografi af ham samt hans navn, men han beslutter sig for at kalde ham Ken. Ja, ligesom Barbies mand. Det er et godt valg: Som Ken bliver han ikke helt udstyret med en eksistens.

Ken lever alene, og det er altid noget, tænker Blake, for hvis det havde været en gift mand med tre børn, havde han svært ved at se, hvordan han skulle få skabt en gunstig lejlighed. Derudover levnedede en naturlig død ikke mange muligheder i den alder:

biluheld, gasudslip, hjertestop, faldulykke. Det var det. Fifle med bremsene, pille ved styretøjet. Blake har ikke den nødvendige knowhow endnu, og han ved heller ikke, hvordan han skal skaffe kaliumklorid for at udløse et hjertestop; og kvælning ved gas er han heller ikke vild med. Det bliver et fald. Ti tusind dødsfald om året. Fortrinsvis blandt ældre, men det må vi leve med. Og selv om Ken ikke er et muskelbundet, så er slagsmål udelukket.

Ken bor i en treværelses i stueetagen i en villa i nærheden af Annemasse. I tre uger nøjes Blake med at observere ham og udtænker planer. For forskuddet har han købt sig en gammel Renault-varevogn, indrettet den nødtørftigt, en stol, en madras, ekstra-batterier til lys, og slået sig ned på en øde parkeringsplads, der ligger højere end villakvarteret. Der er fremragende udsigt til lejligheden. Ken går hver dag ved halvnitiden, krydser grænsen til Schweiz og kommer hjem fra arbejde ved nitten-tiden. I weekenden får han af og til besøg af en kvinde, hun er fransklærer i Bonneville ti kilometer derfra. Tirsdagen er den mest ritualiserede, den mest forudsigelige dag. Ken kommer tidligere hjem, går igen med det samme og tager hen på fitnesscenteret, kommer hjem to timer senere, er inde på badeværelset i omkring tyve minutter, spiser middagsmad foran fjernsynet, sidder lidt ved computeren og går i seng. Det bliver tirsdag aften. Han sender en sms til sin kunde med den aftalte kode: "Mandag klokken tyve?" En dag før, to timer før. Så har bagmanden et alibi for tirsdag klokken toogtyve.

En uge inden den aftalte dag får Blake leveret en pizza til Ken. Der bliver ringet på, Ken åbner døren uden tøven, diskuterer overrasket med budbet, som kører igen med bakken. Det er alt, hvad Blake behøver at vide.

Den følgende tirsdag står han også på trappestenen med en pizzabakke, han ser sig et øjeblik omkring på den øde vej, tager sine skridsikre overtrækssko på, tjekker sine handsker og venter et øjeblik, så han ringer på i netop det øjeblik, hvor Ken træder ud af brusebadet. Ken åbner døren i badekåbe og sukker ved synet af pizzabakken i hænderne på buddet. Men inden han når at sige et ord, falder den tomme bakke til gulvet, og Blake maser enderne af to elektriske stave ind på hans brystkasse. Stødet tvinger Ken i knæ, Blake følger ham i faldet, mens han trykker videre, i ti sekunder, indtil Ken ikke længere rører sig. Otte millioner volt ifølge fabrikanten, Blake testede det på sig selv med en enkelt stav og var lige ved at miste bevidstheden. Han slæber den savlende og klynkende Ken hen til badeværelset, giver ham et ekstra stød for en god ordens skyld, og med en enkelt og utrolig voldsom bevægelse – han har øvet den ti gange med kokosnødder – griber han Kens hoved mellem sine hænder, løfter det op, holder det fast i tindingerne og rykker det tilbage af alle kræfter: Hovedskallen knuses mod kanten af brusenichen, stødet får en rombeformet flise til at flække. Blodet løber straks, skarlagensrødt og tyktflydende som neglelak med den behagelige lugt af varm rust, munden bliver stående åben, tåbelig, øjnene stirrer, vidtåbne, op i loftet. Blake linder lidt på badekåben: De elektriske stød har ikke efterladt nogen mærker. Han placerer kroppen bedst muligt ud fra den hypotetiske bane, som tyngdekraften ville have sendt ham ud på efter et tragisk fald.

Og lige der, da han rejser sig igen og beundrer sit arbejde, mærker han en helt ekstrem pissetrang. Det havde Blake aldrig forestillet sig. Men nu pisser morderen jo heller aldrig på film. Trangen er så voldsom, at han endda overvejer at forrette sin nødtørft i

kummen, selv om han ville skulle rense den fuldstændig bagefter. Men hvis politiet giver sig til at opføre sig bare en lille smule begavet, eller bare systematisk, og følge proceduren helt metodisk, så finder de dna. Det kan ikke undgås. Sådan tænker Blake i hvert fald. Så trods sin tryglende blære, følger han sin plan med ansigtet fortrukket i lidelse. Han tager håndsæben, trykker den hårdt mod Kens hæl, tværer lidt af den ud på gulvet og kaster den i den retning, som den formodede glidetur ville have sendt den ud i: Sæben slår smut og lander bag toilettet. Perfekt. Efterforskeren bliver henrykt og lykkelig over at have løst gåden, når han finder den. Blake indstiller vandet på højeste temperatur, tænder for det, retter brusehovedet mod ansigtet og brystet på liget uden komme i kontakt med det dampende varme vand og går ud af badeværelset.

Blake løber hen til vinduet, trækker gardinerne for og inspicerer rummet en sidste gang. Der er intet, der vidner om, at nogen har slæbt et lig nogle meter, og svagt lyserødt vand begynder at oversvømme gulvet. Computeren er tændt, på skærmen er der billeder af engelske græsplæner og blomsterbede. Ken havde grønne fingre. Blake går ud af villaen, tager sine handsker af, går uden at skynde sig hen til sin scooter, der står parkeret to hundrede meter væk. Han starter den, kører en kilometer, standser for at pisse, endelig. Fandens, han har stadig de sorte overtrækssko i bomuld på.

To dage senere ringer en bekymret kollega til politiet, som konstaterer, at Samuel Tadler er død ved en ulykke. Samme dag modtager Blake restbeløbet.

Alt dette skete i meget gamle tider. Siden har Blake bygget to tilværelser op. I den ene er han usynlig, med tyve efternavne og lige så mange fornavne samt

tilhørende pas fra mange forskellige lande, heraf nogle rigtige biometriske, ja, det er lettere, end man skulle tro. I den anden hedder han Jo og leder på temmelig lang afstand en pænt stor virksomhed i Paris, der udbringer vegetariske færdigretter og har filialer i Bordeaux og Lyon og nu også i Berlin og New York. Hans medarbejder Flora, som også er hans hustru, og deres to børn beklager sig over, at han rejser for meget og nogle gange også for længe. Det er rigtigt nok.

[...]